

RUSKÉ ZVYKY A TRADICE

Pravoslavné Velikonoce jsou úplně jiné oproti našim svátkům. Hlavní slavnosti probíhají v jiných datech a jsou spojeny se zajímavými a zdánlivě netradičními zvyky.

Pravoslavné Velikonoce

Pravoslavné Velikonoce se označují jako Pascha a v Rusku se slaví o něco později stejně jako další církevní svátky. Pravoslavná tradice je totiž založena na starém juliánském kalendáři, kde se k výpočtu dat pro velikonoční svátky používá jiný systém vycházející z tabulek zvaných paschalie. Velikonoce se tak běžně slaví první neděli po jarní rovnodennosti a úplňku. A tak když v Evropě probíhají největší slavnosti, v Rusku teprve začínají přípravy na návštěvy kostelů a tradiční rituály.

Velikonoční neděle

Hlavním vrcholem velikonočních svátků je noc z Bílé soboty na Velikonoční neděli. V tuto dobu se skupiny věřících pustí na křížovou cestu směrem k chrámu, což symbolizuje cestu Ježíše Krista před ukřižováním. Průvodem se nese typický pozdrav: „*Christos voskres*“, překlad z ruštiny zní: „*Kristus vstal z mrtvých!*“, na který následuje adekvátní odpověď: „*Voistinu voskres*“ a překlad z ruštiny je „*Opravdu vstal z mrtvých!*“ Na konci této cesty čeká chrám, kde je připravena liturgie pro vysvěcení pokrmu po půstu trvajícím 40 dní.

Radost a veselí nechybí

Ani během ruských oslav velikonočních svátků nechybí radost a veselé oslavy. Samozřejmostí jsou návštěvy přátel a příbuzných spojené s ochutnávkami upečených dobrot. V Rusku rovněž panuje tradice darování barevných vajíček pro dlouhé zdraví. Největší tradici mají červeně barvená vajíčka symbolizující nový život. Dobrá nálada je jistě spojena s hojností dobrého jídla, které je po 40 denním půstu ještě chutnější. Pokrmy mají svou symboliku ve vzkříšení Krista a všemu vévodí chutné mazance. Oblíbená je varianta našeho mazance, která se nazývá kulič a typická je bílá poleva s barevným zdobením, což má symbolizovat sněh, na kterém se objevují jarní květy. Další specialitou je tvarohová pascha, která obsahuje různé sladkosti a dobroty.

Velikonoční svátky jsou často těmi největšími ve slavnostním pravoslavném kalendáři. Během velikonočních svátků kostely praskají ve švech. Uctívání církevních svátků plně nahradilo komunistický režim a i v moderní době se velikonoční svátky těší velké oblibě. Panují snahy o obnovení starých tradic a navrácení dřívějšího kouzla období Velikonoc, které jsou více než úspěšné.

Bitky s velikonočními vajíčky

S velikonočními svátky jsou spojeny i různé hry. Děti si často hrají bitky, kdy se snaží svým vajíčkem rozbít vajíčko soupeře. Vítězem je ten, komu vajíčko vydrží co nejdéle. Další oblíbenou variantou je koulení vajíček, kdy je vítězem ten, jehož vajíčko se dokutálí co nejdále. Soutěž v koulení vajec probíhala na poli, aby se na něm urodila úroda. Každé posvěcené vejce mělo navíc přisuzované zvláštní schopnosti.

Ruská slovíčka spojená s velikonočními svátky a jejich překlad z ruštiny

- Velikonoce – пасха (páscha)
- velikonoční mazanec – кулич (kulič)
- vajíčka – яйца (jajca)
- barevná vajíčka – крашеные яйца (krašenyje jajca)
- kostel – церковь (cerkov)
- Bílá sobota – Страстная суббота (Strastnaja subota)
- Velikonoční neděle – Пасхальное воскресенье (Paschalnoje voskresenije)